22/01/2019

Ο γερο Δημάς: Ομιλεί ο Άγιος Πορφύριος

/ Ορθόδοξες Προβολές

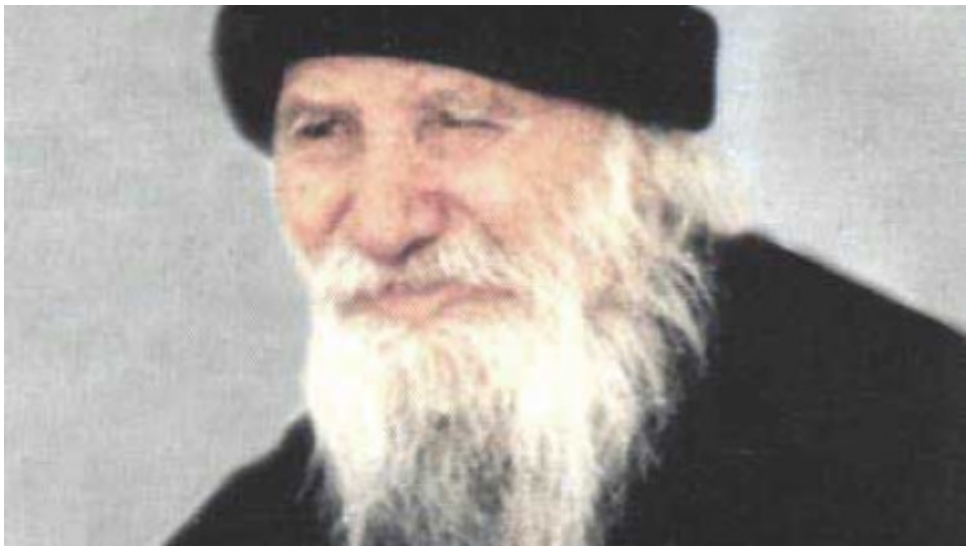

Παραθέτουμε απόσπασμα εκ του “Γέροντος Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, Βίος και λόγοι, σ. 78-84., Έκδοσις Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής-Χρυσοπηγής, Έκδοση έβδομη, Χανιά Κρήτης 2006”, όπου ο Άγιος Πορφύριος ομιλεί περί του Γέροντος Δημά, ενός “κρυφού” αγίου της Ορθοδοξίας μας:

“Στο κυριακό, που πήγαινα γι’ αγρυπνίες κι ακολουθίες, γνώρισα άγιους ανθρώπους. Ακούστε να σας πω για έναν κρυφό άγιο.

Πάνω απ’ την καλύβη μας, πολύ ψηλά, ζούσε ένας Ρώσος, ο Γερο-Δημάς, σε μια πρωτόγονη καλύβη, μόνος του. Ήταν πολύ ευλαβής. Ο Γερο-Δημάς έμεινε σχεδόν άγνωστος σ’ όλη του τη ζωή. Κανείς δεν αναφέρει τ’ όνομά του ή για το χάρισμά του. Να φύγει απ’ τη Ρωσία! Ποιός ξέρει πόσες μέρες διαδρομή έκανε.

Τ’ άφησε όλα, για να έλθει σε μια άκρη του κόσμου, στα Καυσοκαλύβια, κι έζησε όλη τη ζωή του εκεί. Και πέθανε άγνωστος. Δεν ήταν κανείς εγωιστής.

Όχι, όχι, αγωνιστής ήταν. Και να μην έχει κανένα δίπλα του να του πει: «Πεντακόσιες μετάνοιες έκανα σήμερα. Αυτό αισθάνθηκα...». Ήταν μυστικός αγωνιστής.

Ναι, ναι, είναι ένα τέλειο πράγμα αυτό. Ένα τέλειο, ένα ανιδιοτελές. Ανιδιοτέλεια, λατρεία, αγιοσύνη, ενώπιος ενωπίω, χωρίς ανθρωπαρέσκεια. Ο δούλος τω δεσπότη. Τίποτ' άλλο απολύτως. Ούτε ηγούμενος, ούτε «μπράβο», ούτε «γιατί αυτό είναι έτσι». Είδα έναν άγιο ζωντανό. Ναι, έναν άγνωστο άγιο.

Ο καημένος, περιφρονημένος. Ποιός ξέρει, όταν πέθανε, έπειτα από πόσες μέρες θα το μάθαμε κι ίσως μήνες, αν ήταν και χειμώνας.

Πού να πήγαινε άνθρωπος εκεί ψηλά στη λίθινη καλύβη του. Δεν τον έβλεπε κανείς. Πολλές φορές αυτούς τους ερημίτες τους βρίσκανε έπειτα από ένα-δυό μήνες μετά την κοίμησή τους.

Το εκχείλισμα και, το περίσσευμα της χάριτος ήλθε σ' εμένανε τον ταπεινό, όταν είδα αυτόν, τον Γερο-Δημά, στο κυριακό να κάνει τις μετάνοιές του και ν' αναλύεται σε λυγμούς στην προσευχή του. Με τις μετάνοιες αυτουνού, τόσο πολύ τον επεσκίασε η χάρις, ώστε ακτινοβόλησε και σ' εμένα. Τότε ξέσπασε και σ' εμένα ο πλούτος της χάριτος. Δηλαδή υπήρχε και πριν, με την αγάπη που είχα στον Γέροντά μου. Αλλά τότε αισθάνθηκα κι εγώ τη χάρι πολύ έντονα. Να σας πω πως μου συνέβηκε.

Ένα πρωί, κατά τις τρεισήμισι, πήγα στο καθολικό, στην Αγία Τριάδα, για την ακολουθία.

Ήταν νωρίς ακόμη. Δεν είχε χτυπήσει ακόμη το σήμαντρο. Κανείς δεν ήταν μες στην εκκλησία. Κάθισα στον πρόναο, κάτω από μια σκάλα. Ήμουν αθέατος και προσευχόμουν. Σε μια στιγμή ανοίγει η πόρτα της εκκλησίας και μπαίνει ένας ψηλός κι ηλικιωμένος μοναχός. Ήταν ο Γερο-Δημάς.

Μόλις μπήκε, κοίταξε δεξιά-αριστερά, δεν είδε κανέναν. Τότε, λοιπόν, κρατώντας ένα μεγάλο κομποσχοίνι, άρχισε τις μετάνοιες τις στρωτές, πολλές και γρήγορες, κι έλεγε συνεχώς:

«Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με … Υπεραγία Θεοτόκε, σώσον ημάς».

Σε λίγο έπεσε σ' έκσταση.

Δεν μπορώ, δε βρίσκω λόγια να σας περιγράψω τη συμπεριφορά του απέναντι στον Θεό:

κινήσεις αγάπης και λατρείας, κινήσεις θείου έρωτος, θείας αγάπης κι αφοσιώσεως.

Τον είδα να στέκεται, ν’ ανοίγει τα χέρια του όρθιος, σε σχήμα σταυρού, όπως έκανε ο Μωυσής στη θάλασσα, κι έκανε ένα πράγμα: «Ούουουουου...». Τί ήταν αυτό; Ήταν μέσα στη χάρι. Έλαμπε μες στο φως.

Αυτό ήταν!

Αμέσως μου μετέδωσε την ευχή.

Αμέσως μπήκα στη δική του ατμόσφαιρα. Δε με είχε δει. Ακούστε με. Συγκινήθηκα κι άρχισα να κλαίω.

Ήλθε σε μένανε τον ταπεινό κι ανάξιο η χάρις του Θεού. Πώς να σας το πω; Μου μετέδωσε τη χάρι. Δηλαδή η χάρις που είχε εκείνος ο άγιος ακτινοβόλησε και στη δική μου την ψυχή. Μου μετέδωσε τα χαρίσματά του τα πνευματικά.

Λοιπόν, είχε πάθει έκσταση ο Γερο-Δημάς. Χωρίς να το θέλει το έκανε. Δεν μπορούσε να κρατήσει το βίωμά του. Ούτε κι αυτό που λέω είναι σωστό. Δεν μπορώ να το εκφράσω. Αυτό είναι κατάληψις υπό του Θεού. Αυτά δεν εξηγούνται. Καθόλου δεν εξηγούνται κι άμα τα εξηγήσεις, πέφτεις πολύ έξω. Όχι, δεν εξηγούνται, ούτε στα βιβλία αποδίδονται, ούτε γίνονται καταληπτά. Πρέπει να είσαι άξιος να τα καταλάβεις.

Στις τέσσερις η ώρα χτύπησαν οι καμπάνες. Ο Γερο-Δημάς μόλις άκουσε τις καμπάνες, έκανε μερικές μετάνοιες και σταμάτησε να προσεύχεται. Κάθισε στο πεζούλι —νομίζω πως είναι κτιστό το πεζούλι στον πρόναο— κι έρχεται ο Μακαρούδας —έτσι τον έλεγαν τον Μακάριο χαϊδευτικά. Ήταν γρήγορος και γλυκομίλητος.

Αγγελούδι ήταν.

Τί ωραία που άναβε τα καντήλια! Τί ωραία που άναβε τον πολυέλαιο!

Τί ωραία πάλι που τα έσβηνε ένα- ένα! Τί ωραία που έκανε τις μετάνοιες!

Ζητούσε συγγνώμη δεξιά-αριστερά, για να πάρει τα βιβλία να κανοναρχήσει. Πω, πω, πω, τον αγαπούσα! Άξιζε, γιατί είχε χάρι Θεού.

Λοιπόν, μπήκε μέσα ο Μακάριος, ο Μακαρούδας, στον κυρίως ναό. Πίσω του άνοιξε την πόρτα ο Γερο-Δημάς και μπήκε κι αυτός μέσα.

Στάθηκε λίγο να τακτοποιηθεί στο στασίδι του για την ακολουθία, νομίζοντας πως

κανείς δεν τον είχε δει.

Κι εγώ χάθηκα μέσ’ απ’ τη σκιά της σκάλας και κρυφά και δειλά μπήκα μες στον κυρίως ναό. Πήγα και προσκύνησα την Αγία Τριάδα.

Μετά γύρισα πίσω και στάθηκα παράμερα. Στο «Μετά φόβου Θεού…» πολλοί πατέρες κοινώνησαν. Έβαλα κι εγώ μετάνοια και μετάλαβα.Από τη στιγμή που μετάλαβα μου ήλθε μια χαρά υπερβολική, ένας ενθουσιασμός.

Μετά την ακολουθία έφυγα στο δάσος μόνος μου, γεμάτος χαρά κι αγαλλίαση. Τρέλα! Νοερώς έλεγα την Ευχαριστία πηγαίνοντας για την καλύβη. Με πάθος έτρεχα μες στο δάσος, πηδούσα απ’ τη χαρά μου, άνοιγα σ’ έκταση τα χέρια μ’ ενθουσιασμό, δυνατά, και φώναζα: «Δόξα Σοι ο Θεοόός! Δόξα Σοι ο Θεοόός!».

Ναι, τα χέρια μου μείνανε ξερά, γίνανε κόκκαλο, ξύλο, κι ανοιγμένα ίσια σχημάτιζαν με το σώμα μου σταυρό. Δηλαδή, αν με έβλεπες απ’ το πίσω μέρος θα έβλεπες ένα σταυρό. Το κεφάλι μου σηκωμένο προς τον ουρανό, το στέρνο ετέντωνε με τα χέρια να φύγει για τον ουρανό.

Το μέρος που είναι η καρδιά πήγαινε να πετάξει. Αυτό που σας λέω είναι αλήθεια, το είχα πάθει. Πόση ώρα ήμουν σ’ αυτή την κατάσταση δεν ξέρω. Όταν συνήλθα, έτσι όπως ήμουν, κατέβασα τα χεράκια μου και σιωπηλός με δάκρυα προχώρησα πάλι με βρεγμένα τα μάτια μου.

Έφτασα στο κελλί. Δεν εκολάτσισα κατά τη συνήθειά μου. Να μιλήσω δεν μπορούσα. Πήγα στην εκκλησία, αλλά, όπως συνήθιζα να ψάλλω διάφορα κατανυκτικά, δεν έψαλα. Κάθισα στο στασίδι κι έλεγα το «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με». Συνέχιζε εκείνη η κατάσταση αλλά πιο ήρεμα. Μ’ έπνιγε η συγκίνηση. Αναλύθηκα σε δάκρυα. Έφευγαν αβίαστα απ’ τα μάτια μου, μόνα τους. Δεν τα ήθελα, αλλά ήταν συγκίνηση για την επίσκεψη του Θεού. Δε σταμάτησαν ως το βράδυ. Δεν μπορούσα να ψάλλω, να σκέφτομαι, να μιλώ. Κι αν βρισκόταν άλλος εκεί, δε θα του μιλούσα. Θα έφευγα, να είμαι μόνος.

Ένα είναι βέβαιο. Ο Γερο-Δημάς μού μετέδωσε το χάρισμα της ευχής και το διορατικό, την ώρα που ο ίδιος προσευχόταν στο νάρθηκα της Αγίας Τριάδος, του καθο-λικού των Καυσοκαλυβίων. Αυτό που έπαθα, ποτέ δεν το είχα σκεφτεί, ούτε ποτέ επιθυμήσει, ούτε το περίμενα.

Οι Γέροντες δε μου είχαν μιλήσει ποτέ γι’ αυτά τα χαρίσματα. Αυτή την παράδοση είχαν. Δε με δίδασκαν με λόγια. Μόνο με τη στάση τους. Διαβάζοντας τους βίους των αγίων και των οσίων, έβλεπα τα χαρίσματα που τους έδινε ο Θεός. Οι πατέρες δεν έκαναν εκβιασμούς, δε ζητούσαν σημεία, δε ζητούσαν χαρίσματα. Εγώ δεν

είπα ποτέ μου —πιστέψτε με— να έπαιρνα κάποιο χάρισμα απ’ τον Θεό. Ποτέ δεν το σκέφτηκα. Κι αυτό που ποτέ δε σκέφτηκα παρουσιάστηκε ξαφνικά κι εγώ ποτέ δεν του έδωσα σημασία.

Κατά το απογευματάκι της ίδιας μέρας βγήκα από την εκκλησία. Κάθισα στο πεζούλι και κοίταζα κατά τη θάλασσα. Πλησίαζε η ώρα που συνήθως ερχόντουσαν οι Γέροντές μου.

Εκεί που κοίταζα μήπως έλθουν, τους είδα να προβάλλουν.

Τους είδα να κατεβαίνουν κάτι μαρμάρινα σκαλιά. Αυτός όμως ο τόπος ήταν μακρινός, δεν έπρεπε κανονικά να τον βλέπω. Τους «είδα» με τη χάρι του Θεού. Ενθουσιάστηκα.

Ήταν η πρώτη φορά που μου συνέβηκε αυτό. Πετάγομαι έξω, τρέχω και τους φτάνω. Παίρνω τα δισάκια.

-Πώς το ήξερες ότι ερχόμαστε; λέει ο Γέροντας.

Εγώ δε μίλησα. Όταν φτάσαμε όμως στο κελλί, πλησιάζω τον μεγάλο Γέροντα, τον πατέρα Παντελεήμονα, μυστικά και κρυφά απ’ τον παπα-Ιωαννίκιο, και του λέω:

-Γέροντα, δεν ξέρω πώς να σου το εξηγήσω. Ενώ ήσασταν πίσω απ’ το βουνό, εγώ σας είδα φορτωμένους κι έτρεξα. Το βουνό ήταν σαν τζάμι κι έβλεπα πίσω.

-Καλά, καλά, λέει ο Γέροντας, μη δίνεις σημασία σ’ αυτά, ούτε να το πεις πουθενά, γιατί ο πονηρός παρακολουθεί”.

Πηγή: Γέροντος Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, Βίος και λόγοι, σ. 78-84., Έκδοσις Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής-Χρυσοπηγής, Έκδοση έβδομη, Χανιά Κρήτης 2006.